

07 ΟΚΤ. 2013

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-5243522

Αθήνα 4/10/2013
Αριθμ. Πρωτ. 88

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
 Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Ελληνικά Αρωματικά Φυτά»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 988/27-8-2013

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ε. Μπασιάκος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η Ελλάδα διαθέτει εξαιρετικά πλούσια βιοποικιλότητα σε Αρωματικά και Φαρμακευτικά Φυτά (ΑΦΦ), πολλά εκ των οποίων είναι ενδημικά. Αρκετά είδη απαντώνται σε μεγάλο αριθμό διαφορετικών taxon (είδη, υποείδη, φυσικά υβρίδια) αλλά και χημειότυπων (διαφορετική χημική σύνθεση), με αποτέλεσμα η πλούσια βιοποικιλότητα των ΑΦΦ να αντικατοπτρίζεται σε αντίστοιχη ποικιλότητα των φυσικών βιοδραστικών συστατικών τους. Σημαντική έρευνα σε φυτά της ελληνικής χλωρίδας, ιδιαίτερα όσον αφορά στη βιολογική τους δραστικότητα και στην αξιοποίησή τους στη θεραπευτική ή την κοσμετολογία, διεξάγεται σε ερευνητικά ίδρυματα της χώρας (Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα). Επίσης, και τα προϊόντα μεταποίησης αυτών (αιθέρια έλαια, εκχυλίσματα) έχουν υψηλή ποιότητα και αποδόσεις και είναι κατεξοχήν προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας. Κατά καιρούς, έχουν γίνει πολλές επιστημονικές μελέτες και καταγραφές της ελληνικής χλωρίδας.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), μέσω της ιστοσελίδας του, έχει δημοσιοποιήσει πληροφορίες σχετικά με εναλλακτικές-καινοτόμες καλλιέργειες, οι οποίες αφορούν σε συγκεκριμένες καλλιεργητικές τεχνικές των κυριότερων ειδών ΑΦΦ, συμπεριλαμβανομένων και εργασιών για είδη όπως το ιπποφαές-αρώνια κ.λπ., καθώς και πληροφορίες για την κατάσταση των αγορών. Συγχρόνως, προβλέπεται η ένταξη του τομέα των ως άνω καλλιεργειών σε όλα σχεδόν τα χρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Όσον αφορά στις καλλιεργούμενες με ΑΦΦ εκτάσεις, αυτές ανέρχονται, για το έτος 2012, στα 22.000 στρ. περίπου, ενώ, επί σειρά ετών, κυμαίνονται στα 30-32.000 στρ.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι στη Γενική Διεύθυνση Έρευνας του Οργανισμού ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, στο Τμήμα Αρωματικών Φαρμακευτικών Φυτών και στην Τράπεζα Γενετικού Υλικού του Κέντρου Γεωργικής Έρευνας Βόρειας Ελλάδας, στην περιοχή Θέρμης Θεσσαλονίκης, διατηρούνται σε υπαίθρια βοτανική συλλογή -ex situ- και σε τράπεζα σπερμάτων πολλά είδη αυτοφυών ΑΦΦ της ελληνικής χλωρίδας και πολλά από αυτά σε περισσότερες από μία συλλογές (accessions). Ειδικότερα, η υπαίθρια συλλογή του Τμήματος Αρωματικών Φαρμακευτικών Φυτών είναι καταχωρημένη στη Βάση Συλλογών Φαρμακευτικών Αρωματικών Φυτών του European Cooperative Programme for Plant Genetic Resources (ECPGR) – Medicinal and Aromatic Plants Working Group. Τα φυτικά αυτά είδη προέρχονται από αυτοφυείς πληθυσμούς που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια των είκοσι πέντε τελευταίων χρόνων από διάφορα μέρη της χώρας.

Επίσης, στον ίδιο χώρο, στην περιοχή Θέρμης Θεσσαλονίκης, στεγάζεται το Εργαστήριο Προστασίας και Αξιοποίησης Αυτοφυών και Ανθοκομικών Ειδών, το οποίο διατηρεί ένα σημαντικό ποσοστό αυτοφυών φυτών της ελληνικής χλωρίδας (1.500 είδη), από τα οποία ένα μεγάλο μέρος (30% τουλάχιστον) είναι ΑΦΦ και ανθοκομικά, και έχει δημιουργήσει πρωτόκολλα αναπαραγωγής και καλλιέργειας, ενώ έχει εγκαταστήσει πιλοτικές καλλιέργειες στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας με στόχο την αειφορική αξιοποίησή τους.

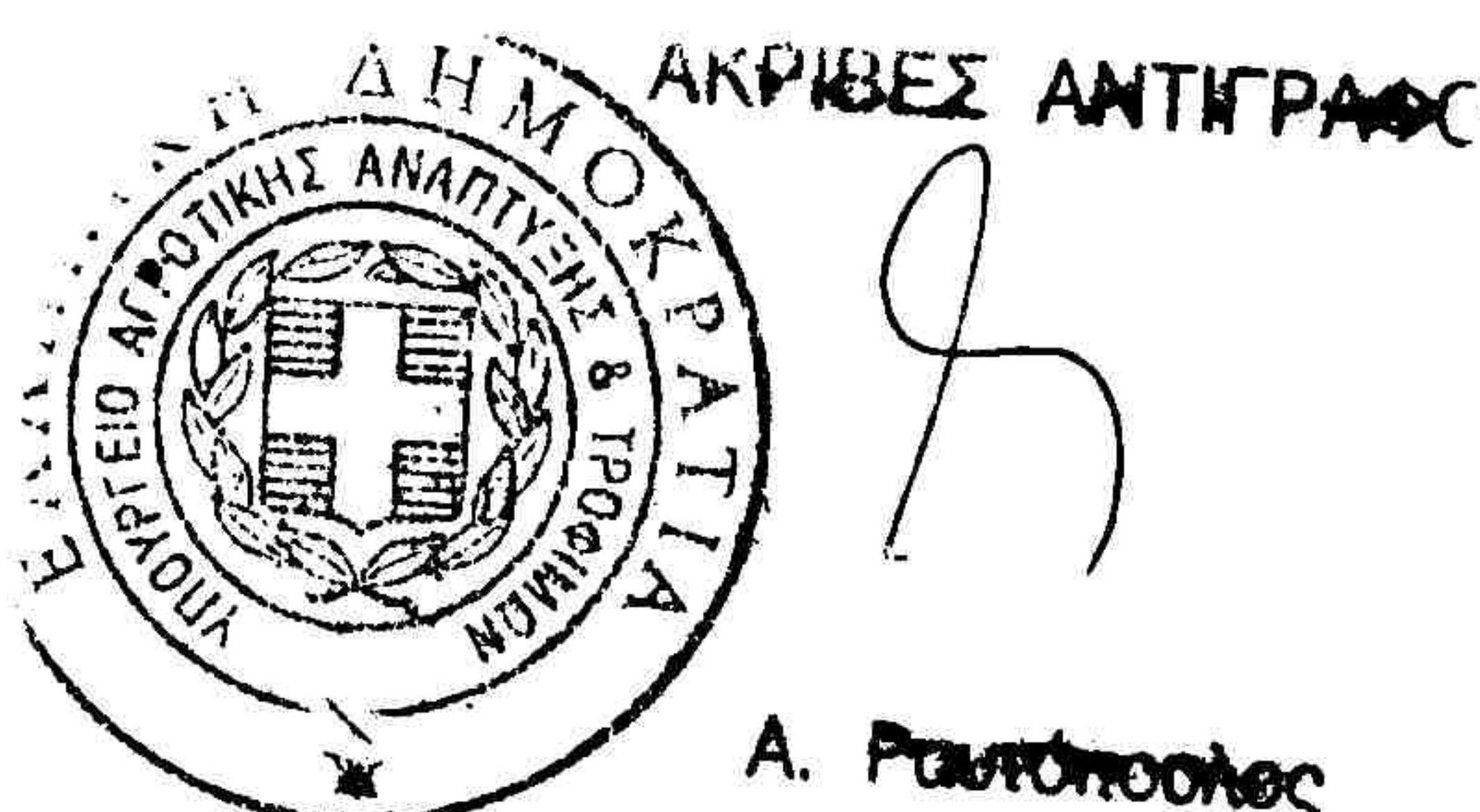
Πρέπει να τονιστεί ότι η ανάπτυξη του κλάδου των ΑΦΦ και, ιδιαίτερα, μέσω της παραγωγής αιθερίων ελαίων, δεν πρέπει να βασίζεται μόνο σε συλλογές αυτοφυών φυτών. Μέχρι και σήμερα, το μεγαλύτερο μέρος των ελληνικών ΑΦΦ που φέρονται στο εμπόριο, προέρχεται από συλλογή αυτοφυών φυτών, η οποία, πολλές φορές, είναι ανεξέλεγκτη, όπως έχει ήδη καταγραφεί σε πολλές περιοχές της χώρας για τη ρίγανη, το τσάι του βουνού και πολλά άλλα είδη, που εμπορεύονται σε μεγάλες ποσότητες, με όλες τις γνωστές συνέπειες (καταστροφή της βιοποικιλότητας, μείωση των φυσικών πληθυσμών, ανεπαρκής ταυτοποίηση των φυτικών υλικών, μη σταθερή και τυποποιημένη ποιότητα και αποδόσεις κ.ά.). Η αυστηροποίηση της νομοθεσίας για τη συλλογή αυτοφυούς βλάστησης αφενός και η εξασφάλιση τίτλων «ελληνικότητας» αφετέρου, εκτιμάται ότι μελλοντικά θα συνεισφέρουν στην εκκίνηση-επέκταση του τομέα.

Στο ΥΠΑΑΤ έχουν λειτουργήσει και συνεχίζουν να λειτουργούν επιτροπές για την προαγωγή του κλάδου των ΑΦΦ, ενώ, προκειμένου να υποστηριχθεί η ελληνική παραγωγή προϊόντων και παραγώγων ΑΦΦ, υλοποιήθηκαν πιλοτικά προγράμματα με στόχο την ανάπτυξη και ενίσχυση της καλλιέργειας αυτών και την παραγωγή πρώτων υλών από καλλιεργούμενα ελληνικά φυτά. Το γεγονός αυτό θα συμβάλλει στην αύξηση της απασχόλησης στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα και μάλιστα σε περιοχές άγονες και ημιορεινές, με σοβαρά προβλήματα ανεργίας, αλλά και ως μέσο προστασίας της βιοποικιλότητας, καθόσον πολλά αυτοφυή είδη αντιμετωπίζουν σοβαρούς κινδύνους και, σε αρκετές περιπτώσεις, απειλούνται με εξαφάνιση.

Παράλληλα, συνεχίζονται οι ενέργειες κατοχύρωσης ελληνικού πολλαπλασιαστικού υλικού, καθώς ο πλούτος των αυτοφυών ελληνικών φυτών και η εκτεταμένη βιοποικιλότητα πρέπει να αξιοποιηθούν μέσω της δημιουργίας Πολλαπλασιαστικού Υλικού από επιλεγμένους γενότυπους ΑΦΦ της ελληνικής χλωρίδας. Θεωρείται απαραίτητη η δημιουργία πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού ή και ελληνικών ποικιλιών που θα συμβάλλουν στην εξάπλωση της καλλιέργειας, αλλά και θα προσδώσουν προστιθέμενη αξία στα τελικά προϊόντα.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι το Κέντρο Γεωργικής Έρευνας Βόρειας Ελλάδας του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ διεξάγει έρευνα σε αυτοφυή ΑΦΦ, που αφορά στη συλλογή και αξιολόγησή τους, με απότερο σκοπό την επιλογή-βελτίωση και εισαγωγή τους στην καλλιέργεια. Το φυτογενετικό υλικό διατηρείται και αναπαράγεται κάθε χρόνο και χρησιμοποιείται σε διάφορα πειράματα καλλιεργητικών τεχνικών και γενετικής βελτίωσης. Αυτό το γενετικό υλικό είναι μοναδικό στην Ελλάδα, πλήρως ταυτοποιημένο, επιλεγμένο και σταθεροποιημένο σε συνθήκες καλλιέργειας. Επιπλέον, εφαρμόζονται προγράμματα γενετικής βελτίωσης σε αρκετά είδη, με σκοπό τη δημιουργία ελληνικών ποικιλιών. Στο πλαίσιο αυτών των πειραμάτων, έχει αξιολογηθεί μεγάλο μέρος του γενετικού υλικού των ανωτέρω ειδών και έχουν επιλεγεί υπέρτεροι γενότυποι αυτών.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω, το Τμήμα Αρωματικών και Φαρμακευτικών Φυτών διαθέτει κάθε χρόνο ποσότητες Πολλαπλασιαστικού Υλικού, ενώ, παράλληλα, ενισχύει και υποστηρίζει με τα μέσα που διαθέτει, παραγωγούς ή /μεταποιητικές μονάδες και συνεταιρισμούς σε όλο το φάσμα της τεχνογνωσίας που διαθέτει (Πολλαπλασιαστικό Υλικό, Μεθόδους Βιολογικής Καλλιέργειας, Ποιοτικός έλεγχος δρογών και αιθέριων ελαίων κ.ά.).

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΣ

A. Ραμπόνος

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Ε. Μπασιάκο